

توصیف دوره آموزشی: اختلال روانی گفتار

نام دوره: اختلال روانی گفتار

نیمسال تحصیلی: نیمسال دوم ۱۴۰۴-۱۴۰۵

مدرس: دکتر مرتضی فرازی، دکتر وحید ولی نژاد

جمعیت هدف: دانشجویان ترم ۵ کارشناسی گفتاردرمانی

پیامدهای یادگیری پایان دوره:

کسب دانش بنیادی در زمینه آسیب شناسی، سبب شناسی، ارزیابی و درمان اختلالات روانی گفتار در کودکان و بزرگسالان در حیطه گفتار درمانی.

محتوای آموزشی دوره:

a. سرفصلهای آموزشی دوره:

رئوس مطالب نظری:

- گفتار طبیعی، عوامل مرتبط با آن و ویژگی های گفتار روان
- گفتار ناروان، انواع ناروانی، علائم و سیستم های طبقه بندی آن ها
- مفاهیم عملیاتی و تشخیص افتراقی ناروانی های طبیعی و غیر طبیعی گفتار
- تاریخچه لکنت، اپیدمیولوژی، شیوع، شروع، پیشرفت، بهبودی و بازگشت لکنت
- سطوح لکنت رشدی (لکنت مرزی، آغازین، بینابینی و پیشرفته)
- رفتارهای همراه یا وابسته به لکنت
- سبب شناسی لکنت مبتنی بر دیدگاه های مختلف
- ارزیابی لکنت کودک و بزرگسال شامل: KiddyCat, CAT, BigCAT, SSI-4, SSI-3, SR, %SS
- پیش آگهی بهبودی لکنت در کودکان، نوجوانان و بزرگسالان
- درمان لکنت کودکان پیش دبستانی (مشاوره و آموزش به خانواده)

- درمان لکنت کودکان دبستانی (آموزش به خانواده و مراجع در مورد روش تعامل والد- کودک، روش لیدکامب، درمان مبتنی بر رویکرد درخواست و تقاضا و روش های رویکرد شکل دهی روانی گفتار، ELU، وست مید، fluency rules program (FRP)، اکویل)

- درمان لکنت نوجوانان و بزرگسالان: (آموزش روش های رویکرد شکل دهی روانی گفتار و روش های اصلاح لکنت، fluency plus , Camperdown Program, Comprehensive Stuttering Program (CSP))

- درمان های مبتنی بر شواهد در گروه های سنی مختلف

رئوس مطالب عملی:

- مشاهده ارزیابی کودک مبتلا به ناروانی گفتار
- مشاهده علائم و تظاهرات ناروانی گفتار در کودک و بزرگسال
- مشاهده بالینی و ثبت تظاهرات ناروانی گفتار و رفتارهای وابسته لکنت با استفاده از ابزار کمی و کیفی
- تهیه، ثبت و تفسیر نمونه گفتاری و تجزیه و تحلیل آن و تعیین شدت اختلال
- تعیین پیش آگهی، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت متناسب با نوع و شدت اختلال
- طراحی و تهیه طرح برنامه درمانی متناسب با نتایج ارزیابی

b. رفرانسه های آموزشی دوره:

انگلیسی

- Guitar, B. (2014). Stuttering: An integrated approach to its nature and treatment, Lippincott William & Wilkins.
- Ward D. (2006). Stuttering and cluttering: frameworks for understanding and treatment.
- Bloodstein O, Ratner NB, Brundage SB. A handbook on stuttering: Plural Publishing; 2021.
- Packman A. et al. The Lidcombe Program Treatment Guide. 2015. Available at https://sydney.edu.au/health-sciences/asrc/docs/lp_treatment_guide_2015.
- Guitar, B., & McCauley, R. J. (2010). Treatment of stuttering: Established and emerging interventions. Wolters Kluwer.

فارسی

- فرازی، م. لکنت در یک نگاه. ۱۳۹۶. انتشارات رشد فرهنگ.
- فرازی، م. ساجدی، ف. مداخله ی گفتار و زبان در کودکان دارای ناروانی گفتار. ۱۳۹۵. انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی.
- سبحانی راد، د. جنت، م. ولی تبار کراتی، ز. درمان لکنت، گام به گام از کودکی تا بزرگسالی. ۱۳۹۹. انتشارات دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی مشهد
- فرازی، م. ولی تبار کراتی، ز. رویکرد درمانی اکویل در لکنت. ۱۴۰۳، انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی.
- فرازی، م. برزگر بفروئی، ا. دارویی، ا. بسته آموزشی تعامل والد-کودک برای کودکان دارای لکنت در سنین پیش از دبستان، ۱۴۰۲، انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی.

متدهای آموزشی دوره: سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ، نمایش اسلاید، اجرای کارگاهی و ارائه گزارش توسط دانشجو

تعداد ساعت / واحد آموزشی:

زمان مورد نیاز ۳۴ ساعت نظری، ۳۴ ساعت عملی به انضمام زمان امتحان

جایگاههای آموزشی دوره :

تشکیل کلاس در محل تعیین شده سر ساعت مقرر به صورت هفتگی

ارزشیابی های دوره :

- مشارکت فعال در بحث های کلاسی	۵٪ نمره
- گزارش فرایند ارزیابی، تشخیص و درمان مراجع	۱۵٪ نمره
- انجام آزمون پایان ترم تحصیلی (تستی / تشریحی)	۸۰٪ نمره

طرح درس

نام درس: اختلال روانی گفتار

اهداف پایان درس:

اهداف شناختی:

- آشنایی با گفتار طبیعی، عوامل مرتبط با آن و ویژگی های گفتار روان
- آشنایی با گفتار ناروان، انواع ناروانی، علائم و سیستم های طبقه بندی آن ها
- تشخیص علائم و ویژگی های افتراقی ناروانی های طبیعی و غیر طبیعی گفتار
- آشنایی با لکنت (تاریخچه، اپیدمیولوژی، شیوع، شروع، پیشرفت، بهبودی و بازگشت)
- آشنایی با سبب شناسی ناروانی طبیعی و ناروانی غیر طبیعی (لکنت).
- آشنایی با سطوح لکنت رشدی (لکنت مرزی، آغازین، بینابینی و پیشرفته)
- آشنایی با رفتارهای همراه یا وابسته به لکنت (رفتارهای تقلایی، اجتنابی و...)
- آشنایی با تاریخچه گیری و ارزیابی لکنت کودک و بزرگسال شامل: KiddyCat, CAT, BigCAT, SSI-4, SSI-3, SR, %SS

اهداف روانی حرکتی :

- تعیین تمایز الگوی گفتار در انواع لکنت رشدی
- تعیین پیش آگهی بهبودی لکنت در کودکان
- تعیین طرح جلسه درمان، اهداف کوتاه مدت و بلند مدت متناسب با نوع و شدت اختلال
- مدیریت لکنت کودکان پیش دبستانی (مشاوره و آموزش به خانواده در حیطه ناروانی طبیعی گفتار و روش تعامل والد-کودک)

- مدیریت لکنت کودکان دبستانی (آموزش به خانواده در حیطه روش تعامل والد- کودک، روش لیدکامب و شکل دهی روانی گفتار)

- مدیریت لکنت نوجوانان و بزرگسالان (آموزش به خانواده و مراجع در حیطه روش های شکل دهی روانی گفتار و روشهای اصلاح لکنت)

اهداف نگرشی:

- بررسی و تبادل نظر پیرامون نحوه اجرای آزمون های ارزیابی لکنت
- بررسی و تبادل نظر پیرامون نحوه ارائه مشاوره به خانواده در مورد ناروانی گفتار کودک
- غربالگری تظاهرات بالینی الگوی گفتار کودک دارای ناروانی طبیعی و انواع لکنت رشدی

اهداف یادگیری	سرفصلهای آموزشی	روشهای آموزشی	فعالیتهای یادگیرنده	جایگاه و زمان مورد نیاز	زمان و نحوه ارزشیابی یادگیرنده	منابع
۱. آشنایی با مبانی گفتاردرمانی و اختلال ناروانی گفتار	-گفتار طبیعی، عوامل مرتبط با آن و ویژگی های گفتار روان -گفتار ناروان، انواع ناروانی، علائم و سیستم های طبقه بندی آن ها -مفاهیم عملیاتی، تشخیص افتراقی ناروانی طبیعی و غیر طبیعی گفتار -تاریخچه لکنت، اپیدمیولوژی، شیوع، شروع، پیشرفت، بهبودی و بازگشت لکنت	سخنرانی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ، نمایش اسلاید، اجرای کارگاهی و ارائه گزارش توسط دانشجو	شرکت به هنگام سر کلاس، مشارکت فعال در بحث های کلاسی، ارائه گزارش از روند ارزیابی و تشخیص اختلال مراجع و حضور در آزمون(های) ترم و پاسخ دهی سئوالات.	تشکیل کلاس در محل تعیین شده سر ساعت مقرر به صورت هفتگی زمان مورد نیاز ۳۴ ساعت	مشارکت فعال در کلاس، انجام کار عملی در طول ترم و امتحان کتبی پایان ترم	منابع در بالا ذکر شده اند.

		نظری، ۳۴ ساعت عملی به انضمام زمان امتحان			-سطوح لکنت رشدی (لکنت مرزی، آغازین، بینابینی و پیشرفته) -رفتارهای همراه یا وابسته به لکنت ۲. آشنایی با سبب شناسی و موارد پاتولوژیک در لکنت ۳. آشنایی با روش های ارزیابی لکنت به صورت نظری و عملی ۴. آشنایی با درمان لکنت در کودکان و بزرگسالان به صورت نظری و عملی
					-سبب شناسی لکنت مبتنی بر دیدگاه های مختلف - پاتولوژی لکنت - ارزیابی لکنت کودک و بزرگسال شامل: KiddyCat, CAT, SSI-4, SSI-3, SR, %SS -پیش آگهی بهبودی لکنت در کودکان ، نوجوانان و بزرگسالان -درمان لکنت کودکان پیش دبستانی(مشاوره و آموزش به خانواده) -درمان لکنت کودکان دبستانی(آموزش به خانواده و مراجع در مورد روش تعامل والد- کودک، روش لیدکامب، درمان مبتنی بر رویکرد درخواست و تقاضا و روش

					های رویکرد شکل دهی روانی گفتار ELU، وست مید، FRP، اکویل) -درمان لکنت نوجوانان و بزرگسالان: (آموزش روش های رویکرد شکل دهی روانی گفتار و روش های اصلاح لکنت، Caperdown Program, Coprehensive Stuttering Fluency , Program (CSP) Plus -درمان های مبتنی بر شواهد در گروه های سنی مختلف	
--	--	--	--	--	---	--

کار / تجربه های عملی :

مشاهده فیلم در کلاس، اجرای عملی شیوه های ارزیابی و درمان در کلاس، کار عملی در خصوص روش های ارزیابی و درمان روی مراجعان

تکالیف دانشجوی:

ارائه کلاسی با توجه به موضوع انتخاب شده برای هر دانشجوی، اجرای عملی متد درمانی در کلاس، اجرای ۱-۲ مورد از شیوه های ارزیابی لکنت

ارزشیابی درس :

- مشارکت فعال در بحث های کلاسی ۵٪ نمره
- گزارش فرایند ارزیابی، تشخیص و درمان مراجع ۱۵٪ نمره
- انجام آزمون پایان ترم تحصیلی (تستی / تشریحی) ۸۰٪ نمره

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه